

„DE WEST.”

Veertiendaagsch Blad

gewijd aan de belangen van Nederlandsch West-Indië.

.....En bestaat er vooruitzicht, dat Holland eene provincie rijker zal worden door de droogmaking der Zuiderzee, men wende ook den blik westwaarts; ook daar is een parel aan de kroon van Nederland te veroveren door het herstel van de welvaart der Provincie Suriname.

(F. L. GEERLING, 1887.)

Prijs per jaar f 3.—

Prijs der Advertentiën: f 0.20 per regel.

Gunstige voorwaarden bij contract.

Bureau van Redactie en Administratie:

Villa „ANNIE”

Gevers Deynootweg — Scheveningen.

Onder Redactie van J. CH. BLOK, met medewerking van verschillende autoriteiten op koloniaal gebied.

Voor abonnementen, enz. richt men zich tot het Bureau van Redactie en Administratie, of o.a. tot de Boekhandelaren VAN STOCKUM & Co., Buitenhof; de firma COUVÉE, Lange Poten; GEER. BELINFANTE, Wagenstraat, en de HAAGSCHE BOEK- EN UITGEVERS-MPIJ, Spuistraat, allen te 's-Gravenhage.

Dit blad wordt, behalve aan de geabonneerden, in ruime oplaag en per post toegezonden aan velen in Nederland en in West-Indië.

INHOUD: *Kwartsgoudwinning in Suriname.* — *Uit Suriname.* (Particuliere Correspondentie). — *De Maatschappij „Suriname”.* (Vervolg). — *Ingezonden.* — *Nieuws uit de West.* — *Handel en Nijverheid.* — *Familieberichten.* — *Ambtelijke tijdingen.* — *Feuilleton:* De geschiedenis der Kolonie Suriname, II. — *Advertentiën.*

Kwartsgoudwinning in Suriname.

Het is voor de kolonie Suriname een buitengewoon verblijvend verschijnsel, dat eindelijk eens een ernstig begin zal worden gemaakt met het winnen van goud uit kwartsen, op de wijze zooals dit plaats heeft in de Transvaal, Californië en Australië.

Tot nog toe werd nog alléén stroomgoud in de kolonie gewonnen en hoewel men algemeen van oordeel was, dat de rijke alluviale goudvelden ook moesten voortkomen uit rijke kwartsriffen, zoo was er omtrent zulke riffen nog zeer weinig met zekerheid bekend.

Thans echter staat het vast, dat op de „Guyana Goud-Placer” rijke goudhoudende kwartsriffen zijn gevonden en onderzocht. — Het moeten, volgens berichten uit Suriname, uitgestrekte riffen zijn, tot 8 voet dikte.

Voor de exploitatie van dit kwartsgoud worden de machinerieën reeds tegen April te Paramaribo verwacht en tegen Juni denkt men die aldáár

in werking te hebben. Op het placer wordt met kracht gewerkt aan de voorbereidende werkzaamheden voor het bouwen der fabriek en het verzamelen van kwartsen.

Wat een en ander voor de kolonie voor gevolgen zal hebben, is bijna niet te overschatten. — Het zou 't plotseling ontwaken kunnen zijn der industrie uit een langdurigen slaap, want een goed renderende goudindustrie brengt de noodzakelijkheid van tal van andere industrieën, van meerderen handel en van verkeerswegen met zich.

Het doet ons genoeg, dat deze eerste schrede nu eens te danken is uitsluitend aan Nederlanders en aan Nederlandsch kapitaal en initiatief.

UIT SURINAME.

(Particuliere Correspondentie.)

Paramaribo, 12 Febr. '99.

IV.

Uit onze plaatselijke courantjes zult U wel de bijzonderheden hebben gelezen van den verschrikkelijken brand in den nacht van 25 op 26 Jan. j.l. aan den Waterkant. Dat de voorstelling van de ramp, waarbij van de slachtoffers wordt getuigd, dat zij *alles, alles* hebben verloren en *niets*

FEUILLETON.

De geschiedenis der Kolonie SURINAME.

II.

Hij werd spoedig daarop benoemd tot gouverneur-generaal der Engelsche bezittingen in West-Indië en vertrok naar Barbados. De Engelsche kolonie geraakte tot grooten bloei, voornamelijk door het toelaten — onder gelijke rechten — der joden.

In Brazilië hadden zich zeer vele joden gevestigd, teneinde de vreeselijke vervolgingen, waarvan zij in Spanje en Portugal waren blootgesteld, te ontgaan. Toen Maurits van Nassau in 1644 Brazilië verliet, verzochten de joden hem, het prachtige paleis te mogen koopen, teneinde dit tot synagoge in te richten: wel een bewijs, hoe rijk zij toenmaals waren! Brazilië ging voor Nederland verloren en de Portugeezen hervatten hun joden-vervolgingen. Vele joden weken nu uit naar Guyana.

Den 15^{den} Mei 1664 werd kapitein Spranger, die aan 't hoofd stond van een Hollandsche kolonie in Cayenne, genoodzaakt zich over te geven aan den Franschen zee-officier De la Barre, die met een talrijke vloot vóór Cayenne lag. Dit geschiedde in vollen vredes-tijd. Vertoogen hiertegen mochten niet baten. De joden vertrokken daarop uit Cayenne en togen naar Suriname, waar zij door lord Parham met veel welwillendheid werden bejegend.

Intusschen was de kleine Republiek der Vereenigde Nederlanden sedert 1661 met het machtige Britsche Rijk op voet van oorlog. Den 28sten Februari 1667 stevenden drie Zeeuwsche oorlogsschepen de rivier Suriname op en maakten zich meester van het Engelsche fort. Dit verkreeg daarop den naam „Zeelandia” en de Prinsen-vlag: Oranje, blanje bleu, woei er voor 't eerst over Nederlandsch-Guyana.

Bij den vrede van Breda, welke in Juli 1667 tusschen Holland en Engeland werd gesloten, was bepaald, dat alle plaatsen, die vóór of op den 10^{den} Mei veroverd waren, aan den overwinnaar zouden verblijven, maar dat al de ná dien dag veroverde plaatsen aan hunne vorige bezitters zouden worden teruggegeven. Kwam alzoo Nieuw-Amsterdam — sedert

New-York genaamd — volgens dit tractaat in handen der Engelschen, Suriname daarentegen bleef in de macht der Zeeuwen. ¹⁾

Lord Prahm, zooals gezegd, door Engeland's Koning reeds vroeger tot Gouverneur, ook over Suriname, aangesteld — zon op wraak. Hij verscheen met verscheidene oorlogsschepen vóór het fort „Zeelandia”, verwoestte het, nam de bezetting gevangen en richtte ontzaglijke verwoestingen in de plantages aan. Nadat de bepalingen van het vredes-verdrag bekend waren, zond hij nogmaals zijn zoon Henry naar Suriname, teneinde de daar gevestigde Engelschen over te halen de kolonie te verlaten. Het opzet gelukte maar al te goed: 1200 Engelschen, waaronder verscheidene joden, die met lord Parham uit Engeland waren gekomen, verlieten Suriname met hunne slaven en goederen en vestigden zich te Jamaïca, alwaar zij met open armen ontvangen werden.

De Republiek der Geuniëerde Provinciën werd spoedig daarop — bij den vrede van Westminster — in het bezit van Suriname bevestigd.

Door al het gebeurde verkeerde de kolonie Suriname in 1670 in alles behalve florissanten toestand.

Ook ontstond er spoedig hoogloopende twist tusschen Zeeland en de Algemeene Staten over de vraag, wie het oppergezag over Suriname voeren zou. Zeeland redeneerde als volgt: onze admiraal Krijnsen heeft het gewest veroverd en dus zijn wij er de baas, terwijl de Algemeene Staten zeiden, dat bij de vredes-bepalingen met Engeland, teneinde Suriname voor de Vereenigde Nederlanden te bewaren, andere landstreken waren prijs gegeven en grondten daarop hun gezag.

Bij verdrag ging de kolonie daarop in 1682 over aan de „geoctroyeerde West-Indische Maatschappij” Door de onophoudelijke twisten over Suriname tusschen de Algemeene Staten en die van Zeeland hadden de belangen der volkplanting zooveel geleden, dat prins Willem III zich de zaken aantrok. Hij benoemde zijn Secretaris Pierre du Moulin tot Gouverneur. Deze zou den 6en Maart 1676 vertrekken, maar stierf vóór dien tijd. Hierop werd Johannes Heinsius, bij resolutie der Algemeene Staten, met het opperbevel bekleed. De hoge verwachtingen, die men koesterde omtrent het optreden van dezen bekwamen man werden teleurgesteld. Ook hij vermocht geen verbetering in den toestand te brengen.

¹⁾ „Geschiedenis van Surinamen” door J. Wolbers.

hebben overgehouden, sensatiemakend was, zal u niet ontgaan zijn. Maar een groote ramp is deze brand zeker, en de kolonie gevoelt zulke slagen dieper dan men in Holland vermoedt. Al zijn er betrekkelijk maar weinigen direct door getroffen, indirect lijden velen er onder. Niet gering is het aantal schuldeischers van den heer Tjin-Kon-Fat, die in een der verbrande huizen eene belangrijke winkelzaak dreef, en deze hebben van hunne schuldvorderingen 70 % laten vallen om toch nog 30 % te redden. Door de Commissie tot leniging van den nood der slachtoffers, bestaande uit den Procureur-Generaal, den Voorzitter der Kol. Staten en vertegenwoordigers der verschillende erkende kerkgenootschappen, op wier samenvatting natuurlijk kritiek niet uitbleef, worden over het geheel belangrijke giften verzameld. En hier wordt zooveel gevraagd! Te veel in verhouding tot de draagkracht der bevolking. Maar wat vooral niet voorbijgezien mag worden is, dat talloos velen, dagen na den brand nog nerveus waren. Er was eene algemeene opwinding, zooals men zeker alleen onder een tropischen hemel kan waarnemen. Van kalm, geregeld denken scheen geen sprake. Allerlei verhalen over de oorzaken van den brand deden de ronde en vonden gereeden ingang. Het vermoeden, dat hij ontstaan is door onvoorzichtigheid ten huize van de wed. De la Fuente, terwijl men daar bezig was door toovermiddelen voor een ziek meisje genezing te zoeken, wint gaandeweg in graad van zekerheid. Het late vallen der alarmschoten wekte, en zeer terecht, groote ontstemming, evenals het niet op orde zijn der brandweer en van hare materialen. Een en ander bracht de menschen geheel van streek. Vrienden verstonden elkander niet en kregen kwesties. Den rabbijn, die dadelijk in de bres sprong voor eene Israëlitische weduwe, die belangrijke schade had geleden, werd een schandelijk particularisme verweten en niettegenstaande de man zich terugtrok en bereid was in de centrale commissie met allen voor allen te werken, werd hij toch nog door een onderwijzer onder handen genomen. „Onze West” had het verkorven door in haar verslag van den brand aan te veel Hollanders en te weinig Surinamers eene eervolle vermelding te hebben gegeven. Dit werd, hoe te goeder trouw ook geschied, al spoedig voorgesteld met opzet te zijn gedaan, om . . . rassenhaat te kweken. Zoo wond men elkander op. Intusschen werd door de autoriteiten een streng onderzoek ingesteld naar de oorzaken van het ontstaan van den brand en het late vallen der alarmschoten, terwijl oogenblikkelijk de brandblusmiddelen duchtig zijn nagezien en eene reorganisatie der brandweer in bewerking is genomen. Dit vergoelijkt het verzuimde wel niet, maar verdient niettemin vermelding. Het is te hopen, dat het onderzoek niet te lang duurt, dat de resultaten ervan gepubliceerd worden en de schuldigen gestraft. Dit zal voldoening geven en de gemoederen kalmeeren.

Toch moet gezegd worden, dat de bevolking hier in vele gevallen eene voorbeeldige houding aanneemt. Toen b.v. eenigen tijd geleden het bericht kwam, dat het hoofdgeld en de patenten voor 1899 nog geheven zouden worden, heeft men er zich, hoewel mopperend, eenvoudig bij neergelegd. Wel heeft dit het vertrouwen in de blanken in 't algemeen, wat wel versterkt mocht worden, weer verzwakt, maar . . . men berust toch. Alleen zal de inning van het hoofdgeld moeielijkheden opleveren. Velen zullen eenvoudig weigeren te betalen en er zullen geen bewaarplaatsen genoeg zijn om de wanbetalers op te sluiten. Maar wij leven nog in de hoop, al wordt zij er niet sterker op, dat de Minister op het noodlottige besluit zal terugkomen. — Toen de verordening op de sjouwers, karrelieden enz. was aangenomen, waren deze menschen een oogenblik brieschend, maar een enkel woord van een verstandig man, die hun beduidde hoe verkeerd ze waren ingelicht, kalmeerde hen en zij wachtten rustig de inwerkingtreding af, die meeviel. — Men stuift wel eens voor een oogenblik geweldig op — een en al oor voor inblazingen — maar het duurt niet lang, of men doet weer zijn gewonen arbeid. Inderdaad, de menschen zijn hier beter dan ze in hun opgewondenheid soms schijnen.

De week, die thans achter ons ligt, is eene niet minder veelbewogenere dan die van den brand. J.l. Maandag verspreidde zich door de stad het gerucht, dat order was gegeven, dat de voormalige kassier-boekhouder der Koloniale Spaarbank, die te Albina bij zijn zoon logeerde, gearresteerd moest worden. Dinsdag d. a. v. vertrok het s.s. „Albina” om den arrestant naar hier over te brengen. Intusschen had te zijnen huize in de Maagdenstraat een gerechtelijk onderzoek plaats gevonden, waarbij boeken en papieren waren aan het licht gekomen, die duidelijk bewezen, dat hij zich aan valsche boeking had schuldig gemaakt. Een en ander had tengevolge, dat j.l. Donderdag, de zittingsdag der commissarissen van de Spaarbank, het volk toestroomde om de belegde spaarpenningen terug te vragen. Dat alles betrekkelijk goed afliep is, volgens de *N. S. C.*, te danken aan het optreden van haren redacteur-uitgever. Hoewel het tekort zeer aanzienlijk is, ten minste f 67.000, schijnt er geen vrees te bestaan voor de bank. Zij is solide en zal dezen slag binnen niet te langen tijd best te boven kunnen komen. Door commissarissen is dan ook in de sedert Zaterdagavond verschenen dagbladen eene geruststellende mededeeling aan de bevolking gedaan. — Doch dit neemt niet weg, dat het geval een zeer deprimeerenden indruk heeft gemaakt door heel de stad. Men gevoelt, bewust en onbewust, dat zulke feiten de kolonie, die al zoo gedrukt is, onberekenbaar veel nadeel berokkenen. Hoe schuldig de voormalige kassier-boekhouder ook moge zijn, er gaat niets van af, dat het toezicht niet is geweest zooals het behoorde te zijn. Anders had eene vervalsching der boeken, in zoo erge mate als het geval blijkt te zijn, onmogelijk plaats kunnen vinden.

De schuldige, die bekend heeft en reeds in het fort-Zeelandia is gehuisvest, is van oorsprong Hollander, maar reeds zooveel jaren in de

kolonie, dat velen hem voor een Surinamer houden. Doch Hollander of Surinamer, zijne misdaad is groot. Trouwens, als Hollander niet minder! Want men zie niet voorbij, de Surinamer heft zich gaarne op en heeft geen bezwaar ten opzichte van veel in den Hollander zijn meerdere te erkennen, maar dan stelt hij hem ook, en met recht, hogere eischen. Werd dit door de Hollanders maar wat meer naar eisch gevoeld en begrepen!

X.

De Maatschappij „Suriname.”

(Vervolg.)

In het begin der maand Juli vertrok eene geologische afdeeling der exploratiecommissie wederom naar het binnenland, na een verblijf van veertien dagen te Paramaribo. Haar doel was het instellen van een mijnbouwkundig onderzoek van de terreinen, gelegen in de nabijheid der Tompikreek. Gelijktijdig werden twee kleine expeditiën belast met de exploratie van enkele terreinen in het gebied der Boven-Sarakreek.

Uit het onderzoek van het gebied der Tompikreek bleek, dat de formatie van den bodem in deze landstreek hoofdzakelijk bestaat uit het diabaas en zijne laterieten, terwijl in de bedding der krekten tevens leisteenen aangetroffen worden. Uit den afgeronden vorm viel af te leiden, dat de oorsprong van dit gesteente op belangrijken afstand van zijne vindplaats moet gezocht worden.

De diabasen, die allerwegen de heuvels bedekken, onttrekken het eigenlijke moedergesteente aan het oog van den explorerator. Slechts in enkele ravijnen, welker aantal bovendien gering is, werden overblijfselen van het oergesteente teruggevonden. Eene oppervlakkige beschouwing dezer fragmenten geeft een duidelijk beeld van de machtige evolutiën, welke aan de tegenwoordige vorming van de aardkorst zijn voorafgegaan. Van de periode der vulkanische uitbarstingen, waaraan Suriname's bodem zijn huidige formatie verschuldigd is, dagteekent hoogst waarschijnlijk ook het ontstaan van de edele metalen, welke overvloedig in dien bodem moeten aanwezig zijn en waarvan door enkele bevoorreedden reeds de tastbare bewijzen in stukken zuiver goud van 6 tot 17 K.G. werden verkregen.

Bij het doordringen in het zich in N.-N.-W.lijke richting uitstrekkende stroomgebied der Tompikreek bleken de heuvels, welke in de omgeving der samenvloeiing met de Locuskreek, zelden eene hoogte van 120 à 150 voet overschrijden, beduidend hooger te zijn en hunne hellingen zeer steil, hetgeen een groot bezwaar bij het transport der vivres enz. medebracht. Uit een geologisch oogpunt biedt het landschap groote atwisseling aan. Gesteenten rijk aan kwartsen, leisteen, gneiss, graniet, porfier, enz. werden in overvloed aangetroffen, terwijl ook hier de diabasen niet ontbreken. De vele aanwezige kwartsgangen werden in verschillende richtingen onderzocht, doch het mocht den geoloog niet gelukken, goudhoudend kwarts te ontdekken. Het vreemde verschijnsel, dat ondanks de steriliteit der ertsaders, in een der krekten in hare bedding goud werd gevonden, moet vermoedelijk worden toegeschreven aan eene vorming van het metaal uit de sporadisch in deze omgeving aanwezige pyrietten en bloedsteenen. Uit een wetenschappelijk oogpunt zou het aanbeveling verdienen om te trachten langs chemischen weg hieromtrent zekerheid te verkrijgen.

Na een verblijf van 50 dagen in de wildernis was de geologische afdeeling verplicht haren arbeid te staken, daar met de aanstaande Kroningsfeesten de contracten met de arbeiders afliepen. Den 25sten Augustus keerde zij in goeden welstand te Paramaribo terug.

Inmiddels was in de tweede helft van de maand Juli de brigade, welke met de opname van het tracé voor den tramweg belast was, eveneens naar het binnenland vertrokken. Zij maakte een aanvang met de opname aan den linkeroever van de Sarakreek.

Langs een vroeger gekapt pad was het gedeelte tot Gégé (aan de Sarakreek gelegen op ongeveer 125 K.M. bezuiden Paramaribo, gemeten langs het tracé) door den leider der Commissie en den Intendant verkend geworden. Hierbij was het den leider gebleken, dat, voor zoover in het bosch zichtbaar, het doorloopen terrein slechts flauw geaccidenteerd was, met lange vlakke gedeelten en weinig belangrijke krekten, zoodat tramaanleg over dit gedeelte niet kostbaar zal worden. Bovendien zijn hier vele verbindingspaden met de Sarakreek. Hoogstens twee bruggen, met eene opening van 8 à 10 meters zullen worden vereischt.

Ter hoogte van Koffiekamp, aan den rechteroever der Surinamerivier, werd de meting hervat en tot aan Gégé voortgezet. Gedurende de 29 dagen, welke voor den arbeid beschikbaar waren, werd het tracé over een afstand van 32.597 K.M. gemeten, terwijl bovendien over een afstand van 15.159 K.M. in zijrichtingen de opname werd verricht. Als arbeidsproduct werd dus een dagelijksche vordering verkregen van (32.597 plus 15.159) K.M. : 29 = 1.837 K.M. Indien bij het vaststellen der dagelijksche vordering rekening wordt gehouden met de dagen, welke niet productief geweest zijn, namelijk die, welke voor de reis-vice versa noodig waren, alsmede met die, bestemd voor rustdagen, dan wordt de vordering tot 1.256 K.M. per dag gereduceerd.

De oorzaak, welke eene staking der geologische expeditie noodzakelijk maakte, zijnde de Kroningsfeesten, en het daardoor afloopen van het dienstverband der arbeiders, verplichtte de meetbrigade om den 29sten Augustus de terugreis naar de hoofdplaats te aanvaarden.

Het voornemen bestond gedurende den thans aangevangen grooten drogen

tijd zoo spoedig mogelijk en met kracht de exploratie van het Saragebied voort te zetten en deze zoo mogelijk tot een einde te brengen. Tevens zou de opnamebrigade de metingen voortzetten tot aan het voormalig placer-Palmier, dat is ongeveer ter hoogte van de waterscheiding tusschen de Toso- en de Sarakreek; deze waterscheiding is gelegen op een afstand van ongeveer 200 K.M. bezuiden Paramaribo en komt voorloopig als een geschikte terminus in aanmerking.

De meening, geuit in ons vorig artikel, als zoude in de omgeving van de Sarakreek de kans op het ontdekken van maagdelijke terreinen zeer gering wezen, werd ten volle bewaarheid. Niet alleen werden bijna alom sporen van vroegere prospectors teruggevonden, maar bovendien bleek het, dat in deze landstreek in vroegere jaren op groote schaal gestroopt is;

op plaatsen, waar, volgens de officieele kaart, nooit te voren eene concessie was verleend, werden zelfs twee groote verlaten kampementen aangetroffen.

Bij de voortzetting van het onderzoek naderde de commissie echter streken, welke tot heden niet door de goudzoekers waren betreden. Den 22sten November bereikte zij een goudhoudend terrein, waaraan door den geoloog, in verband met de resultaten van een voorloopig ingesteld onderzoek, den naam van Victorie gegeven werd.

In een volgend nummer hopen wij omtrent dit terrein, wat zijne ligging en de vooruitzichten zijner exploitatie betreft, een en ander mede te deelen.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie.)

Over boschnegers.

PARAMARIBO, 10 Febr. 1899.

Bij het lezen van het in „De West” No. 4 van 1 Januari jl. voorkomende, betreffende de door den heer jhr. L. C. van Panhuijs te Haarlem gehouden voordracht over de „Boschnegers” van Suriname, trof mij de volgende mededeeling:

„Te bewonderen is in de boschnegers de afschuw voor sterken drank en ik vroeg mijzelf af: Is in den aangehaalden zin het door den heer Van Panhuijs gesprokene juist weergegeven?

Des te gereeder deed ik die vraag omdat genoemde heer eenigen tijd in Suriname vertoefd heeft en als spreker over een deel der bevolking van die kolonie optredende, geacht mag worden het niet eens te zijn met de bovenbedoelde mededeeling.

Daargelaten of iemand bewondering verdient, omdat hij een afschuw voor sterken drank heeft, is het in Suriname van vrij algemeene bekendheid, dat van afschuw van sterken drank bij den boschneger geen sprake is. Integendeel, de alcohol speelt een groote rol in het leven van den boschneger. De sterke drank dient hem veelal tot versterkenden drank.

Inkopen van rum en jenever worden door hem „en gros” gedaan, opdat hij niet genoodzaakt zij telkens opnieuw te bestellen, hetgeen, met het oog op den grooten afstand tusschen zijn dorp en de stad, veel last veroorzaakt; en deze sterke dranken zal hij zich toch wel niet aanschaffen om ze ten teeken van afschuw onder een woud-reus te begraven.

Personen, die zeer veel met boschnegers in aanraking komen en hen van levensmiddelen voorzien, verklaren, dat verzoeken om toezending van jenever en rum dikwijls in noodkreetstijl zijn of gesteld, hetgeen niet te verwonderen is, wanneer men in aanmerking neemt, dat de boschneger bij zwaren arbeid de alcohol niet kan ontberen.

Hebben eenige boschnegers b.v. boomen geveld, dan komen zij overeen, gemeenschappelijk het hout uit het bosch naar de rivier te vervoeren. Ieder van hen draagt zijn penningske bij, waarna de totale som besteed wordt voor aankoop van eene hoeveelheid jenever in pullen van 5 tot 10 gallon inhoud, welke pullen op bepaalde plaatsen, als zoovele stations, tusschen de rivier en de te vervoeren boomen worden neergezet.

Het trekken van de zware balken over rollen neemt een aanvang, terwijl telkens bij het aankomen aan zulk een jeneverstation de dorstige kelen gesmeerd worden, waarbij de heeren echter hoegenaamd geen afschuw voor het smeersel aan den dag leggen.

Aldus trekkende en drinkende wordt de rivier bereikt, waar het hout in vloten wordt samengebonden, die met behulp van corjalen (kano's, uit boomstammen vervaardigd) drijvende worden gehouden.

Een boschneger drinkt niet gaarne met „bakra's” (blanken, beschaafden) mede; hij bedrinkt zich hoogst zelden, niet omdat hij zoo matig is, doch omdat hij maat weet te houden. Ook dit is echter betrekkelijk. Als hij geheel „entre nous” is, vergeet hij zich vaak. En bovendien — hij kan een flink glas verdragen.

Hij is een vijand van slappe borrels; de door hem te gebruiken sterke drank moet, om hem te kunnen voldoen, sterker zijn dan die, welke voor de gewone consumptie bereid wordt. De Aucaner boschnegers o. a. hebben zich meermalen tot den Districts-Commissaris van Marowijne gewend met de klacht, dat de jenever, welke sommige winkeliers te Albina verkoopen, veel te flauw is, zoodat die ongeschikt is om door hen gedronken te worden.

Naar aanleiding hiervan koopen velen hunner sterken drank aan den Franschen oever van de Marowijne, waar, volgens hunne bewering, betere (d. w. z. sterkere) kwaliteit goedkooper te verkrijgen is.

Als ik mij niet vergis, werd in het afgelopen jaar eene vrij groote hoeveelheid rum in een boschnegerdorp in de nabijheid van Albina door de politie aangehouden, welke van St. Laurent (Fransch Guyana) was binnengesmokkeld.

Ik zoude nog meer hieraan kunnen toevoegen, doch meen met het bovenstaande voldoende te hebben aangetoond, dat de voorstelling, als zoude de boschneger een afschuw hebben van sterken drank, geheel onjuist is.

F. MEINDER.

NIEUWS UIT DE WEST.

Paramaribo, 18 Febr.

Voor menigeen was het een verlichting in de laatste dagen weder eenige regenbuien te zien vallen. In de planterswereld, en ook elders, baarde de aanhoudende droogte, welke den regen voorafging, geen geringe zorg. De stand der cacao-cultuur was prachtig, doch het bijzonder vroeg invallen van den z.g. kleinen drogentijd zou belangrijke schade door het zwart worden der noten en anderszins hebben kunnen veroorzaken. Niettemin hoorde men tot dusver daarover nog niet klagen en de zoo van pas komende regenbuien zullen zeker hun heilzamen invloed doen gelden, zoodat als waarschijnlijk mag worden aangenomen, dat de planters niet zullen worden teleurgesteld in hunne verwachting, dit jaar groote voorplukken te maken. Bijna algemeen is ook de verwachting, dat dit jaar, althans wat betreft de productie van cacao, een goed jaar zal blijken te zijn.

Maar niet alleen voor de cultures, ook voor de goudindustrie is het vallen van nog eenige flinke regenbuien, vóór de kleine droge tijd een aanvang neemt, van onberekenbaar belang. De waterstand is over het geheel niet hoog te noemen en hoewel de berichten uit de goudvelden niet melden, dat reeds gebrek aan water bestond, was het toch te voorzien, en blijft, indien de regens niet een weinig aanhouden, de mogelijkheid nog bestaan, dat op placers, waar machinaal gewerkt wordt, over eenige weken het werk opnieuw moet worden gestaakt.

* * *

Naar men verneemt, is de beheerder der Koloniale Vaartuigen, met verlof in Nederland, de Heer E. J. W. Juta, door de gezondheidscommissie goedgekeurd en van voornemen naar hier terug te keeren.

* * *

De Gouverneur heeft aan de Koloniale Staten eene ontwerp-verordening ter goedkeuring aangeboden,

waarin bepaald wordt, dat de verordening van 28 Februari 1883, houdende wijziging van de verordening betreffende de oprichting van een immigratiefonds, van toepassing is op de bestellingen over het verscheppingsseizoen 1899/1900, hare uitvoering ter plaatse van inscheping, de toewijzing en toedeeling der arbeiders, en de daaruit tegenover het immigratiefonds voortvloeiende verplichtingen der aanvragers.

* * *

Een vondst.

— Volgens een gerucht, hetwelk evenwel bevestiging vereischt, is in het Mindrinetie-gebied eene rijke vondst gedaan door iemand, die kort geleden eene concessie verkreeg in de nabijheid van den Brownsweg.

* * *

Uit de oude doos.

Naar aanleiding van den jongsten brand, die te Paramaribo woedde, herinnert iemand in een der West-Indische bladen, dat de brand, die in 1832 heeft gewoed ongeveer op dezelfde plaats en op hetzelfde tijdstip uitbrak, onder bijna gelijke omstandigheden. Althans daarover kan men lezen in de *Geschiedenis van Suriname* door M. L. E. Vlier het navolgende:

„Weinige maanden later trof de stad een vreeselijke ramp. Op den 3en September 1832 des avonds 11 ure, ontstond namelijk een hevige brand op den Heiligenweg. Vruchteloos waren alle pogingen tot blussching; de vlam breidde zich, door den wind voortgedreven, met ongemeene snelheid uit, zoodat weldra alle huizen aan den Waterkant, van den hoek van den Heiligenweg af, tot aan de Steenbakkerijstraat, en aan de zuidzijde van de Maagdenstraat eene prooi der vernieling werden. Daar er niet overal water bij de hand was en de spuiten niet gebruikt konden worden, had men het alleen aan de groote vlugheid in het aanbrengen van water, en aan het omverhalen van vele brandende gebouwen te danken, dat men het overslaan der vlammen bellette; en zoo werd eindelijk, tegen 4 uur in den morgen, de woede van het vuur getemperd, ofschoon er nog lang daarna de meeste vlijt en behoedzaamheid moesten aangewend worden, eer men zich op alle punten geheel meester van den brand rekenen konde.”

Stemt dit niet treffend overeen — vraagt deze inzender — met den aanhef van het verslag van den brand der vorige week in uw blad, ons nog zoo versch in het geheugen? En is het niet te betreuren, dat na 67 jaren, Suriname geene schrede voorwaarts gegaan is met betrekking tot haar brandweer en dat nu in 1899 getuigd kan worden, dat de toestand van 1832 gelijk is aan dien van heden?

Hierop verder in te gaan is overbodig. Men profiteere van den indruk, dien deze zaak gemaakt heeft op de gemoederen in het algemeen, en drage zorg, dat de brandweer van 1900, niet dezelfde is als die van 1832 of 1899 was!

HANDEL EN NIJVERHEID.

Vergunning verleend tot bewerking van timmerhout uitgezonderd bolletrie:

W. M. Elshot en G. Caprino, ± 400 H. A., Copenname t. W.

Hernieuwde concessies tot ontginning van delfstoffen:

A. van Engel en J. C. Zorgvrij, 790 H. A., Marowijne t. W., S. Madejewsky, 200 H. A., Suriname t. O., L. F. Th. Horst, 2500 H. A., Suriname t. W.

FAMILIE-BERICHTEN.

Paramaribo, 18 Febr. '99.

ONDERTROUWD.

J. Molenaar en M. Witte, B. J. Bergh en C. J. Soeterwoud, W. K. Ferander en L. v. d.

Bundel, B. A. Samuels en C. H. A. Colaço Belmonte.

BEVALLEN:

Betsy Adolphina Abercrombie, echtge. van Frederik Adolf Curiel, z., Johanna Paulina Christiana Alstein, echtge. van Henri Charles Julius Asmus, d., Alexandrina Louisa Hillers, echtge. van Refino Gomes Jardim, z., Constance Carolina Elsler, echtge. van Nellijs Charles Johan Neus, z., Johanna Harriette Kok-Ason, echtge. van Julius Lambertus van Exel, d., Paulina Helena Francina Munsel, echtge. van George Gerhardus Theodorus Rustwijk, z.

OVERLEDEN:

August Joseph d'Oliveira, echtg. van Francina Cornelia Holm, 46 j., Wilhelmina van Door, 57 j. Willem Maars Steen, 67 j.

AMBTELIJKE TIJDINGEN.

De off.-van-gez. 1e kl. O. A. Peters, chef van den geneeskundigen dienst te Paramaribo, heeft aangevraagd om zijne detachering bij de landmacht in West-Indië met twee jaar te verlengen.

Eervol ontslag verleend, op verzoek, aan: A. H. Vallee, deurwaarder bij het Hof v. Just. met handhaving zijner betrekking als deurwaarder en exploitateur bij het Milit. Gerechtshof.

ADVERTENTIËN.

Spaansche Edelwijn.

Heerlijkste en krachtigste wijn, die in Nederland en Ned. Oost-Indië gedronken wordt. Eenige contractant voor Oost-Indië: Volks-Apotheek **Malang**. Monsters en conditiën **gratis** naar West-Indië.

Eenig Importeur:

W. F. NOMAN,

SCHEVENINGEN.

Hofleverancier van H. M. de Koningin.

Van Houweninge & IJsselsteijn,

FLEURISTEN,

LANGE HOUTSTRAAT 27.

Fournisseurs de la Cour.

Chocolat et Dessert

A. WIJNMAN. Noordeinde 7.

Van Oudheusden & Van Gelder,

32 RAAMSTRAAT 32.

Alleen Vertegenwoordigers Zuid-Holland:

Gebrüder Perzina.

Pianofabriek opgericht 1871.

Courante Modellen.

f 525.—, f 750.—.

Kon. Nederlandsche Boek- en Kunsthandel.

VAN

M. M. COUVÉE.

Lange Poten 41.

's-Gravenhage.

TELEPHOON No. 290.

Kantoor- en Schoolbehoeften.

Luxe-Artikelen, enz.

Daar ik vernomen heb, dat zeep onder den naam „Wilhelmina-Zeep” naar Nederlandsch-Indië wordt geëxporteerd, maak ik hierbij bekend, dat ik den naam „Wilhelmina-Zeep” op den 12en October 1897 onder mijn naam in Nederlandsch-Indië heb laten registreren uitsluitend voor het bekende fabrikaat van de H.H. L. DALTON & Co., Frankfort a/Main. Ik ben door genoemde heeren gemachtigd tegen elken importeur, die onder dien naam een dergelijk fabrikaat naar Nederlandsch-Indië uitvoert, gerechtelijk op te treden.

N. JOACHIMSON,

Hamburg.

ADMINISTRATIE-KANTOOR

CONRADKADE 38

DEN HAAG.

Directeuren: E. T'SAS en A. M. HARTHOORN.

Import, Export, sluit Levensverzekeringen en diverse Assuranties, verleent voorschotten, bezorgt passages, etc. etc.

Agenten te Batavia, Cheribon, Semarang, Soerabaja, Padang, Makassar, Singapore en West-Indië.

THE BEVERIDGE

AUTOMATISCHE KEUKEN

BAIN-MARIE

GEBREVETEERD IN ALLE LANDEN.

Met de Bain-Marie, kan men op zeer eenvoudige, doch gemakkelijke en aangename manier voor het eten zorgen.

Het is ontegenzeggelijk waar, en op wetenschappelijke gronden bewezen dat de spijzen, bereid in dit toestel, veel smakelijker en veel voedzamer zijn, dan die, bereid in welk ander toestel ook.

De spijzen hierin bereid, behouden geheel hunnen smaak, tevens alle voedende bestanddeelen, en kunnen onmogelijk aanbranden.

Het toestel neemt zeer weinig plaats in en geeft gelegenheid om ter zelfder tijd een, tot vier, verschillende spijzen te bereiden, in de boven elkander geplaatste afdeelingen of ketels.

De geur der verschillende spijzen kan zich niet vermengen.

Men kan uien in de eerste, kool in een tweede, vleesch in een derde, soep in een vierde bereiden, en de kooklucht van één dezer spijzen kan nimmer een andere afdeeling of spijs in het toestel bereiken.

De spijzen worden even goed in de bovenste, als in de onderste afdeeling gaar, in denzelfden tijd.

Het toestel kan op iedere stookplaats, hetzij fornuis, gas, petroleum, hout, enz., gebruikt worden.

Het vereischt alleen de noodige warmte om water te koken.

De wijze om er zich van te bedienen, is door de dames in een oogenblik opgemerkt en begrepen en wordt aan de meeste kookscholen aanschouwelijk voorgesteld.

J. VOORDENDAG

36—38, St. JORISWEG 36—38, DORDRECHT.

